

Ευρωπαϊκό προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στη Γηριατρική

Ελληνική μετάφραση από Masud T, Blundell A, Gordon AL, Mulpeter K, Roller R, Singler K, Goeldlin A, Stuck A. *European undergraduate curriculum in geriatric medicine developed using an international modified Delphi technique. Age Ageing. 2014 Sep;43(5):695-702.*

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει ένα σύνολο βασικών αρχών που τα μέλη της ομάδας Delphi προτείνουν να αποτελούν το ελάχιστο επίπεδο βασικών γνώσεων, δεξιοτήτων και νοοτροπιών των σπουδαστών προκειμένου να πληρούν προϋποθέσεις αποφοίτησης. Η πρώτη στήλη του πίνακα απαριθμεί τους γενικούς μαθησιακούς στόχους και η δεύτερη στήλη τους σχετιζόμενους ειδικούς μαθησιακούς στόχους.

<p>1. Οι απόφοιτοι πρέπει να σέβονται τους ασθενείς ανεξάρτητα από την ηλικία τους</p>	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Να διατηρούν μια επαγγελματική προσέγγιση στο ηλικιωμένο άτομο▪ Να σκέφτονται κριτικά αναφορικά με τους διάφορους μύθους και στερεότυπα που σχετίζονται με τους ηλικιωμένους▪ Να σέβονται την αξιοπρέπεια των ατόμων, ανεξαρτήτως ηλικίας, φυλής, χρώματος, θρησκείας, ασθένειας ή πάθησης▪ Να αναγνωρίζουν ότι ο ηλικιακός ρατσισμός μπορεί να επηρεάσει τη βέλτιστη φροντίδα των ηλικιωμένων▪ Να αναγνωρίζουν την ετερογένεια των ηλικιωμένων και ότι κάθε άτομο πρέπει να θεωρείται ως ξεχωριστή οντότητα▪ Να επικοινωνούν κατάλληλα με τους ηλικιωμένους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με νοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές
<p>2. Οι απόφοιτοι πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν τη φυσιολογική και τη μη φυσιολογική δομή και λειτουργία του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένης και της φυσικής ιστορίας των ανθρώπινων ασθενειών, τους αμυντικούς μηχανισμούς του σώματος, την εκδήλωση των ασθενειών και τις αποκρίσεις στη νόσο</p>	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Βιοχημικές, μοριακές, κυτταρικές, γενετικές και ψυχοκοινωνικές θεωρίες της γήρανσης▪ Τις ανατομικές, ιστολογικές και φυσιολογικές αλλαγές που σχετίζονται με τη γήρανση▪ Την παθολογία που σχετίζεται με τη φυσιολογική γήρανση και παθολογικές διεργασίες που σχετίζονται με την ηλικία▪ Την άτυπη (μη ειδική) εκδήλωση της νόσου σε ηλικιωμένους ασθενείς (δηλαδή οι εκδηλώσεις δεν είναι οι «τυπικές» εκδηλώσεις που διδάσκονται αλλού στο ιατρικό πρόγραμμα σπουδών)▪ Τις αρχές της τεκμηριωμένης ιατρικής και τη χρήση κατευθυντήριων γραμμών στη φροντίδα ηλικιωμένων και πολύ ηλικιωμένων ατόμων, λαμβάνοντας υπόψη την πολυνοσηρότητα και την έλλειψη ερευνητικών δεδομένων
<p>3. Οι απόφοιτοι πρέπει να γνωρίζουν</p>	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Να περιγράψουν την παθοφυσιολογία, τη διάγνωση, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τις προληπτικές

<p>κοινές ιατρικές καταστάσεις των ηλικιωμένων</p>	<p>στρατηγικές για κοινά γηριατρικά σύνδρομα των ηλικιωμένων, συμπεριλαμβανομένων των:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Χρόνιος πόνος - Άνοια και παραλήρημα - Κακοποίηση ηλικιωμένων: σωματική, ψυχολογική, οικονομική και σεξουαλική - Πτώσεις και διαταραχές κίνησης - Διαταραχές ακοής και όρασης - Κακή διατροφική κατάσταση και σαρκopenία - Έλκη πίεσης - Ακράτεια ούρων και κοπράνων <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να περιγράψουν τις σχετικές πτυχές της παθοφυσιολογίας, της διάγνωσης, της διαχείρισης και των προληπτικών στρατηγικών κοινών προβλημάτων των ηλικιωμένων, όπως: <ul style="list-style-type: none"> - Καρδιαγγειακές παθήσεις (συμπεριλαμβανομένης της καρδιακής ανεπάρκειας και της υπέρτασης) - Αγγειακή εγκεφαλική νόσος και εγκεφαλικό επεισόδιο - Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια και πνευμονία - Κατάθλιψη - Διαβήτης - Διαταραχές της ισορροπίας υγρών - Οστεοπόρωση - Νεφρική ανεπάρκεια
<p>4. Οι απόφοιτοι πρέπει να έχουν τις ειδικές δεξιότητες που απαιτούνται για τη λήψη του ιστορικού και την εκτέλεση μιας αξιολόγησης σε έναν ηλικιωμένο ασθενή</p>	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να λαμβάνουν ένα ιστορικό από έναν ηλικιωμένο ασθενή, συμπεριλαμβανομένου και από ένα κοντινό πρόσωπο ▪ Να εκτελούν μια γηριατρική αξιολόγηση χρησιμοποιώντας μια τυποποιημένη προσέγγιση, αξιολογώντας: <ul style="list-style-type: none"> - Βασικές (ADL) και ενόργανες (IADL) δραστηριότητες της καθημερινής ζωής - Νοητική λειτουργία - Βάδισμα και ισορροπία - Ακοή - Ψυχική διάθεση - Διατροφική κατάσταση - Όραση
<p>5. Οι απόφοιτοι πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν τις αρχές της θεραπευτικής, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής και ασφαλούς χρήσης των</p>	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τις ακόλουθες έννοιες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Την επίδραση της γήρανσης στη φαρμακοδυναμική και τη φαρμακοκινητική στους ηλικιωμένους ▪ Την προσκόλληση (συμμόρφωση) στη φαρμακευτική αγωγή και τους παράγοντες που την επηρεάζουν στους ηλικιωμένους

<p>φαρμάκων, ως βάση για συνταγογράφηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Την πρακτική της ασφαλούς και επαρκούς συνταγογράφησης σε ηλικιωμένους, λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα στη φυσιολογία, τις φαρμακευτικές αλληλεπιδράσεις, τις πολλαπλές παθολογίες και τις ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων ▪ Την ανίχνευση και διαχείριση της φαρμακευτικής υποθεραπείας, της υπερβολικής χρήσης (συμπεριλαμβανομένης της ακατάλληλης χρήσης) των φαρμάκων και της πολυφαρμακίας στους ηλικιωμένους ▪ Την ενσωμάτωση των προτιμήσεων και των αξιών των ασθενών στις αποφάσεις τις σχετικές με τη φαρμακευτική θεραπεία
<p>6. Οι απόφοιτοι πρέπει να αναγνωρίσουν τη σημασία των αποκρίσεων στην ασθένεια, παρέχοντας βοήθεια προς την ανάρρωση και μειώνοντας ανεπάρκειες, ανικανότητες και αναπηρίες ή διαχειριζόμενοι αυτές.</p>	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να ορίζουν την έννοια της Διεθνούς Ταξινόμησης Λειτουργικότητας, Αναπηρίας και Υγείας (ICF) ▪ Να ορίζουν την έννοια της ευπάθειας στους ηλικιωμένους ▪ Να ορίζουν την Σφαιρική (ή Συνολική) Γηριατρική Αξιολόγηση και να απαριθμούν τις συνιστώσες της ▪ Να ερμηνεύουν τα ευρήματα της Σφαιρικής (ή Συνολικής) Γηριατρικής Αξιολόγησης και να προτείνουν διαγνωστικά, θεραπευτικά και διαχειριστικά βήματα ως αποτέλεσμα των μη φυσιολογικών ευρημάτων ▪ Να αναγνωρίζουν τον ρόλο των κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραγόντων και της εμπειρίας ζωής στη φροντίδα των ηλικιωμένων ασθενών ▪ Να αναγνωρίζουν το ρόλο των βοηθημάτων (π.χ. βοηθήματα βαρηκοΐας, βοηθητικά τουαλέτας, βοηθήματα μεταφοράς και βάδισης) στη διαχείριση των ηλικιωμένων ατόμων με λειτουργικό περιορισμό
<p>7. Οι απόφοιτοι πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν τα κύρια ηθικά και νομικά ζητήματα στο διεθνές και εθνικό πλαίσιο που θα βρεθούν</p>	<p>Οι απόφοιτοι θα πρέπει να μπορούν να περιγράψουν ηθικά και νομικά ζητήματα που σχετίζονται με τη φροντίδα των ηλικιωμένων, συμπεριλαμβανομένων των:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Λήψη αποφάσεων σε ασθενείς με μειωμένη νοητική ικανότητα για λήψη αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της έννοιας των βέλτιστων συμφερόντων και των εκ των προτέρων οδηγιών για το τέλος της ζωής ▪ Ηθικές έννοιες ως βάση για τη λήψη ιατρικών αποφάσεων, όπως η έννοια των τεσσάρων αρχών της αυτονομίας, της αγαθοεργίας, του μη βλάπτειν και της δικαιοσύνης ▪ Ηθικά και ειδικά για κάθε χώρα νομικά ζητήματα που σχετίζονται με: <ul style="list-style-type: none"> - Τεχνητή διατροφή και σίτιση - Αποφάσεις καρδιοπνευμονικής ανάνηψης

	<ul style="list-style-type: none"> - Απόσυρση και παρακράτηση ιατρικής θεραπείας - Ευθανασία και υποβοηθούμενος θάνατος (ασκείται σε ορισμένες χώρες και παράνομος σε πολλές άλλες)
8. Οι απόφοιτοι πρέπει να γνωρίζουν, να κατανοούν και να σέβονται τους ρόλους και την εμπειρογνωμοσύνη των άλλων επαγγελματιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να περιγράψουν τους ρόλους των επαγγελματιών που εμπλέκονται στη φροντίδα των ηλικιωμένων, για παράδειγμα, νοσηλευτών, εργοθεραπευτών, φυσιοθεραπευτών, κοινωνικών λειτουργών, κλινικών φαρμακολόγων, διαιτολόγων, ψυχολόγων, λογοθεραπευτών και εργαζόμενων πνευματικής υποστήριξης ▪ Να συζητήσουν τη σημασία και το ρόλο της εργασίας και των συναντήσεων της διεπιστημονικής ομάδας στη φροντίδα των ηλικιωμένων
9. Οι απόφοιτοι πρέπει να γνωρίζουν σχετικά με τη φροντίδα των ηλικιωμένων ασθενών σε διαφορετικές συνθήκες και περιβάλλοντα	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν έννοιες γηριατρικής αξιολόγησης και διαχείρισης των ηλικιωμένων ασθενών σε διάφορες συνθήκες και περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρωτοβάθμια φροντίδα και φροντίδα στην κοινότητα ▪ Οξεία νοσοκομειακή περίθαλψη και περίθαλψη επειγόντων περιστατικών ▪ Φροντίδα αποκατάστασης σε επίπεδο εσωτερικών και εξωτερικών ασθενών ▪ Ιδρυματική και μη ιδρυματική μακροχρόνια φροντίδα ▪ Ανακουφιστική φροντίδα και φροντίδα στο τέλος της ζωής
10. Οι απόφοιτοι πρέπει να γνωρίζουν συγκεκριμένες πτυχές σχετικές με την υγεία και την κοινωνική μέριμνα των ηλικιωμένων στην περιοχή/χώρα τους.	<p>Οι απόφοιτοι πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν συνοπτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Την περιφερειακή/εθνική οργάνωση της ιατρικής και κοινωνικής περίθαλψης των εσωτερικών και εξωτερικών ηλικιωμένων ασθενών, συμπεριλαμβανομένων των μεταβάσεων μεταξύ των δομών και της συνέχειας της φροντίδας ▪ Τον ορισμό σημαντικών σχετικών υπηρεσιών και να συσχετίζουν τη συμβολή τους με τη φροντίδα των ηλικιωμένων σε περιφερειακό/εθνικό πλαίσιο, για παράδειγμα: υπηρεσίες για την εγκράτεια των σφικτήρων, υπηρεσίες πτώσεων, ενδιάμεση φροντίδα, δομές γεροντο-ψυχιατρικής, ορθο-γηριατρικής, ανακουφιστικής φροντίδας, αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου ▪ Το ορισμό της αλληλεπίδρασης μεταξύ υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας στην παροχή μακροχρόνιας περίθαλψης ηλικιωμένων και να περιγράψουν τοπικά διαθέσιμες υπηρεσίες, για παράδειγμα: συνεχής φροντίδα, φροντίδα σε δομή οικιακού τύπου, γηροκομείο, κοινοτική φροντίδα στο

	<p>σπίτι, κοινοτική νοσηλευτική περίθαλψη, ενδιάμεση φροντίδα (αποκατάσταση στο σπίτι ή σε δομή οικιακού τύπου ή σε κοινοτικό νοσοκομείο), φροντίδα ανάπαυλας φροντιστή</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Συγκεκριμένες περιφερειακές/εθνικές και διεθνείς πτυχές της δημογραφίας, της επιδημιολογίας και του κόστους της υγειονομικής περίθαλψης που σχετίζονται με τη γήρανση▪ Περιφερειακά/εθνικά θέματα γήρανσης εθνικών μειονοτήτων▪ Συγκεκριμένες περιφερειακές/εθνικές και δημόσιες/ιδιωτικές οικονομικές ενισχύσεις και επιδόματα για ηλικιωμένους ασθενείς
--	---

Επιμέλεια μετάφρασης Μαρίνα Κοτσάνη